

Spinazie in de schappen duurzamer dankzij Wageningse verzamelexpedities

Door: [Chris Kik](#) · 16 augustus 2018

Categorie: [Biodiversiteit](#)

Wist je dat de spinazie die wij nu bij de groenteboer of in de supermarkt kopen, tegen de schimmelziekte 'wolf' kan, onder meer dankzij het werk van de genenbank uit Wageningen? Vast niet!

De Nederlandse genenbank CGN

De [genenbank \(CGN\) van Wageningen University & Research](#) is onderdeel van een internationaal netwerk van genenbanken. Die genenbank wordt grotendeels door de Nederlandse overheid betaald. De Nederlandse genenbank is gespecialiseerd in groenten, omdat er relatief weinig van is verzameld wereldwijd en omdat in Nederland belangrijke groentenveredelingsbedrijven aanwezig zijn. In onze genenbank liggen duizenden verschillende soorten zaden, in luchtdicht afgesloten zakjes en bij – 20°C. In onze genenbank zit dus een enorme 'genetische variatie'. Die is heel belangrijk voor de voedselvoorziening. Het is niet voor niets dat landen samen een kluis op Spitsbergen hebben gebouwd, met daarin zaden van alle genenbanken van over de hele wereld. Als er

Meest recente berichten

De bodem is hot, hoe zorgen we dat dit wat oplevert?

Sissinghurst: naar een nieuwe verbinding tussen landgoed, landschap en historie

Spinazie in de schappen duurzamer dankzij Wageningse

bijvoorbeeld een nieuwe ziekte of plaag de kop op steekt of consumenten nieuwe wensen hebben, moeten plantenveredelaars nieuwe rassen maken. Zonder genetische variatie kunnen ze niks. Ze kunnen onmogelijk zélf al die genetische variatie bewaren, daarom doen genenbanken dat.

Als er een onderzoeker of een plantenveredelaar waar ook ter wereld dus zaden nodig heeft van bijvoorbeeld een spinazie met een bepaalde eigenschap, dan kijkt zij/hij via internet in onze database en kan zij/hij gratis zaden bij ons bestellen.

Vanzelfsprekend overleggen onze genenbankexperts regelmatig met plantenveredelaars. De plantenveredelaars vertellen dan over zaken waar zij tegenaan lopen, en waar de genenbank wellicht bij zou kunnen helpen. En er wordt gekeken of de veredelingsbedrijven de genenbank kunnen helpen, bijvoorbeeld door zaden te vermeerderen.

De schimmelziekte wolf

Wolf aantasting in spinazie

In 2007 kwam in het jaarlijkse overleg met de spinazie-veredelaars naar voren dat ze tegen een groot probleem opliepen bij een schimmelziekte die de planten aantast en de blaadjes onverkoopbaar maakt: de ziekte wolf. De schimmel die wolf veroorzaakt, lukt het steeds weer om door de afweer van de spinazieplanten heen te breken. Als een veredelaar een nieuw ras op de markt brengt dat resistent is tegen de wolf-schimmel die op dat moment rondwaart, lukt het de schimmel vaak al binnen enkele

jaren om dankzij evolutie, waarbij de sterkste schimmeltypes overleven, door de afweer heen te breken. En dan kan de veredelaar opnieuw beginnen.

In 2007 zaten de Nederlandse spinazie-veredelaars met de handen in het haar: het nieuwste type van de wolf-schimmel was zó agressief dat het ál hun verschillende spinazie-types kon aantasten. Die agressieve vorm van de schimmel zou wel bestreden kunnen worden met een gewasbeschermingsmiddel, maar het ontwikkelen van resistente rassen is veel duurzamer.

En dus vroegen de veredelaars of het mogelijk zou zijn dat de Nederlandse genenbank een expeditie zou kunnen organiseren voor het verzamelen van zaden van wilde spinazie. De experts

verzamelexpedities

De verborgen

wereld onder onze
voeten

Water en bodem,

een onafscheidelijk
koppel

Recente reacties

[De bodem is hot, zorgen we dat dit wat oplevert? - Natuur & Biodiversiteit op Het is de bodem...](#)

[Marcel Vijn op Sissinghurst: naar een nieuwe verbinding tussen landgoed, landschap en historie](#)

[Jeroen Kruit op Sissinghurst: naar een nieuwe verbinding tussen landgoed, landschap en historie](#)

[Marlon op Water en bodem, een onafscheidelijk koppel](#)

Categorieën

Biodiversiteit

Bodem en
landgebruik

Landschap

van onze genenbank hebben natuurlijk goede relaties met andere genenbanken, universiteiten en instituten van over de hele wereld. Daardoor kon ik samen met lokale experts op pad. In 2008 ging ik naar Tadzjikistan en Oezbekistan, in 2011 naar Azerbeidzjan en Armenië.

Verzamelexpedities in Centraal Azië en de Trans-Kaukasus

De zaden die ik verzameld heb, zijn inmiddels al weer een tijdje beschikbaar voor plantenveredelaars en onderzoekers. Zo gebeurde het dat onder andere de spinazie-veredelaar van Pop Vriend, een relatief klein bedrijf, maar 'groot' in spinazie, aan het veredelen sloeg met het materiaal dat ik verzameld had. De veredelaar, Jan de Visser, heeft naderhand aan mij verteld welke spinazie-types uit de genenbank het beste waren voor zijn spinazieveredeling. Van het beste type weet ik nog precies hoe ik ze vond: in een strook wilde planten tussen twee graanvelden.

Inmiddels ligt er spinazie in de schappen waarvan de plantjes zich kunnen verweren tegen die agressieve vorm van de wolf-schimmel. Duurzamere spinazie dus, een succes van de spinazie-veredelaars, met wat hulp van de genenbank (CGN) uit Wageningen.

No related posts.

Deel dit bericht:

No related posts.

Chris Kik

Hoofd curator, CGN

[Meer over Chris Kik](#) · [View articles](#)

Laat een reactie achter

*Het e-mailadres wordt niet gepubliceerd. Vereiste velden zijn gemarkeerd met **

Reactie

Blogplatform WUR

Dit weblog is onderdeel van het blogplatform van Wageningen University & Research.

[Bekijk onze andere blogs](#)